

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Wijzigingen in de EG-regeling 2024 glastuinbouw

- Marthine Kegel: coördinator EG/MEI regeling
- Wilko Wisse: project adviseur EG/MEI regeling

→ Aan de presentatie kunnen geen rechten worden verleend!

» Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en internationaal ondernemen

1

Deel 1 | Terugblik 2023

- Marthine Kegel (coördinator)
- Inhoudelijke beoordeling
 - Wilko Wisse
 - Marcel Bennink
 - Greetje Koorn – Knol
 - Nesad Smailbegovic
 - Marco Grootcholten
 - Jos Savoije
- Oprachtgever is het ministerie van Landbouw, Voedselveiligheid en Natuur
- Financieel Economische Medewerkers (12 tot 15)
- Voltoets, financiering eigen aandeel, goede beoordeling, beheer

2

2023 in aantallen en budget

Programma lijn	Aantal van programma's	Som van projectkosten	Som van subsidie
Aansluiting op een biogas- of koolstofdioxide-netwerk of -cluster	94	€ 4.372.278,90	€ 974.515,70
Aansluiting op een warmtenetwerk of -cluster	94	€ 43.951.394,15	€ 8.790.278,83
Energiescherm inclusief ophogen kas & AR-coating	1	€ 493.400,00	€ 98.680,00
Hogedrukvermeveling installatie	41	€ 5.986.268,00	€ 1.196.581,60
LED-verlichting	167	€ 210.467.962,65	€ 42.089.588,53
Luchtbehandelingsysteem	93	€ 43.121.639,15	€ 8.624.327,83
Tweede energiescherm	119	€ 37.185.241,50	€ 7.410.931,10
Eindtotaal	538	€ 345.558.463,95	€ 69.084.903,99

- Opdracht met beide handtekeningen en/of ontbindende voorwaarde bij voltoets punt afkeur
- Om uiteenlopende redenen aantal dubbele aanvragen (een bedrijf twee aanvragen)
- Het kunnen klaar zetten was voor velen een verlichting
- Publicatie van de lotingslijst was nog niet zo maar gebeurd (helaas)
- Door goede communicatie komt er veel goed!

3

Deel 2 | Algemeen en plichten

- Open van 11 april tot 28 juni met 30 miljoen euro met waarschijnlijk ophoging
- Minimum subsidiebedrag naar 2.500 euro
- Verdere verankering energiebesparingsplicht
- Geen grote wijzigingen in technieken of eisen & voorwaarden van de technieken
- Dit jaar (2024) geen nieuwe technieken of tweede opening

4

Deel 2 | Algemeen en plichten

- Gecombineerde opgave van 2024 toevoegen bij de aanvraag plus relatienummer en evt. uitleg bij verschillen
- Geen Gecombineerde opgave? Graag uitleg
- Energiebesparingsplicht per locatie/inrichting waarvoor een EG maatregel wordt aangevraagd
- Geen verplicht deelname/informatieplicht/onderzoeksplicht/dit is (nog)niet ingevuld
- Toevoegen rapport informatie- of onderzoekplicht
- Nog niet: uitleg en bewijslast dat het komt plus berekening terugverdientijd maatregel

Intern gebruik

5

Energiebesparingsplicht

Intern gebruik

6

EED-auditplicht
Ondernemingen vanaf 250 werknemers of met een jaaronzet van meer dan €50 miljoen én een jaarlijks balanstotaal van meer dan €43 miljoen moeten ook een EED-auditrapportage indienen. U kunt deze rapportage combineren met de onderzoeksplicht rapportage wanneer u uiterlijk 1 december 2023 rapporteert. Hiervoor is een gecombineerd rapportagesjabloon beschikbaar.

Erkende maatregelen voor informatieplicht

✓ 11 erkende maatregelen:

Maatregelnr.	Beschrijving	Direct uitvoerbaar
PT1	Breng beweegbare gevelschermen aan, aan de binnenzijde van de lichtdoorlatende tuinbouwkas.	Nee
PT2	Vervang de kasgevel met enkel glas door een gevel met isolerende beglazing.	Ja
PT3	Breng een horizontaal transparant beweegbaar energiescherm in de kas aan als tweede scherm.	Nee
PT4	Vervang circulatieventilatoren van klasse IE2 of lager door gelijkstroom circulatieventilatoren.	Nee
PT6	Maak gebruik van een externe bron voor CO2-dosering in de kas.	Ja
PT7	Isoleer de verwarmingsleidingen en appendages op plekken waar warmte niet nodig is.	Nee

Intern gebruik

7

Erkende maatregelen voor informatieplicht

✓ 11 erkende maatregelen:

Maatregelnr.	Beschrijving	Direct uitvoerbaar
PT8	Vervang bij de groeibelechting SON-T armaturen door LED-armaturen.	Nee
PT9	Pas meerdere schakelgroepen toe bij de groeibelechting in de kas.	Ja
PT10	Pas een warmtepomp toe als ontvochtigingssysteem in de kas voor een betere beheersing van de relatieve luchtvochtigheid.	Ja
PT11	Pas een set van meerdere en specifieke sensoren toe in een kasafdeling voor een betere beheersing van het binnenklimaat.	Ja
PT13	Installeer een tweede warmtewisselaar in het rookgaskanaal van de verwarmingsketel.	Ja
PT14	Pas een frequentieregeling toe op de transportpompen van de CV-installatie van de kas.	Ja

Intern gebruik

8

Aanleveren onderzoeksplicht

Digitaal (eLoket)	Rapportage Onderzoeksplicht (pdf)	Bijlagen
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Energiegebruik in elektriciteit en aardgas (equivalent) ✓ Tabel Getroffen maatregelen ✓ Tabel Onbenutte warmtestromen ✓ Basischeck Energiezorg ✓ Basislijst maatregelen ✓ Tabel Geldende maatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Beschrijving locatie, productieapparatuur en -installaties en intern transport ✓ Onderbouwing en berekening uitgevoerde energiebesparende maatregelen ✓ Analyse energiegebruik; energiebalans, warmtevraag, onbenutte warmtestromen ✓ Analyse productieapparatuur en -installaties en intern transport ✓ Onderbouwing en berekening geldende maatregelen 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analyse aandrijfsystemen ✓ Isolatiescan

Voor de rapportage, bijlagen en tabellen stelt RVO sjablonen beschikbaar. De sjablonen maken het makkelijker om aan alle eisen te voldoen.

Intern gebruik

9

Deel 2 | Algemeen en plichten

- Voldoet u bedrijf aan: *uw bedrijf is een onderneming met meer dan 250 FTE of een jaarmzet van € 50 miljoen of meer? En heeft deze een jaarlijkse balanstotaal van meer dan € 43 miljoen?*
- Dan hierop positief antwoorden met ja
- Dan: *voeg hieronder een onderbouwing toe, inclusief bewijsstukken, waarmee aangetoond wordt dat het aangevraagde subsidiebedrag overeenstemt met de nettomeerkosten van de uitvoering van de investering, vergeleken met het nulscenario waarin geen subsidie wordt verleend.*

Intern gebruik

10

Deel 3 | Financiering eigen aandeel

- Vanaf een eigen aandeel om de investering te financieren van € 100.000, waarbij de EG subsidie afgetrokken mag worden van de investering.
Investering meer dan € 125.000
- Dit is een wettelijke verplichting voor RVO om te controleren en met name om bedrijven als in een lastig financieel pakket verder in problemen te brengen door het moeten terug betalen voorschotten.

Intern gebruik

11

Deel 3 | Financiering eigen aandeel

1. Eigen middelen: De aanvrager heeft voldoende financiële middelen en/of inkomsten om het project te financieren. (*financieel jaarverslag*)
2. Lening en/of investering: De aanvrager heeft definitieve toezeggingen van lening en/of investering waarmee het project kan worden gefinancierd.
3. *Subsidieverstrekkings van andere bestuursorganen zoals gemeenten, provincies of de Europese commissie: een **cumulatie - samenloop subsidies** (stapeling) is meestal maar beperkt mogelijk door cumulatieve- of uitsluitingsbepaling.*
4. *Financiering van niet-overheden: een **bijdrage van een derde** in de vorm van sponsoring is onder bepaalde voorwaarden toegestaan.*

Intern gebruik

12

Deel 3 | Financiering eigen aandeel

- Wij denken met name aan 1 en eventueel bij verminderde financiële dekking uit financieel jaarverslag/ boekhoudrapport aan 2.
- Denk bij 1 ook aan extra toelichting of verklaring van verminderde financiële dekking of schrijven van een financieel adviseur.
- Overleg eventueel/vraag om overleg met RVO bij twijfel bij de aanvraag qua eigen aandeel.

Intern gebruik

13

Deel 3 | Financiering eigen aandeel

Bij financiering uit eigen middelen kijken we bijvoorbeeld hier naar:

Input		Output	
Totale Vaste Activa	€ -	Eigen Vermogen	€ -
Totale Vlottende Activa	€ -	Werkkapitaal	€ -
Liquide Middelen		Current Ratio	1.30
Vorderingen & Overlopende Activa		Quick Ratio	0.85
Voorraden		Solvabiliteit	0.30
Totale Eigen Vermogen	€ -		
Totale Langlopende Schulden	€ -		
Totale Korte Passiva	€ -		
Balanstotaal	€ -		

Intern gebruik

14

Deel 4 | Extra vragen LED

- Bestaande kas 100% SON-T naar 100% LED
- Bestaande kas verhouding SON-T & LED (hybride) naar 100% LED
- Glastuinbouw kas onbelicht naar 100% LED
- Glastuinbouw kas nieuwbouw naar 100% LED
- Bij hybride opdracht bestaande LED toevoegen
- Aantal lampen/watt per armatuur/ μ mol per armatuur
- Toelichting en EHG/ EG nummer vorige aanvraag voor zelfde locatie of kas
- Extra gewassen keuze speciaal voor LED tussen 116, 88, 60 en 32 watt/m².
- Toelichting bij gewas niet bij beeldgewassen en afwijkend watt/m²
- Oppervlakte ook extra gevraagd bij LED
- Verklaring van eisen en voorwaarden aan LED, zoals 5% groen licht, 2,75 efficiency en photobiological safety rapport
- *De extra vragen moeten sneller begrip geven aanvraag en snellere beoordeling*

Intern gebruik

15

LED-belichting

Hier geeft u aan wat voor soort belichting u wilt gebruiken op basis van het plan van aanleg (LED belichting).

Het aantal dat ingevuld is moet niet meer dan 1000 is.

Geef ook de verhouding van het aantal SON-T en LED belichting aan. Het aantal SON-T en LED belichting moet samen 1000 zijn. Het aantal SON-T en LED belichting moet samen 1000 zijn.

Kas en/of locatie 1

Belichtingstype:

- Bestaande kas 100% SON-T naar 100% LED
- Bestaande kas verhouding SON-T & LED (hybride) naar 100% LED
- Glastuinbouw kas onbelicht naar 100% LED
- Glastuinbouw kas nieuwbouw naar 100% LED
- Anders, met toelichting op de belichting in

Toelichting

Geef hier een korte beschrijving van de kas en de LED belichting op deze locatie en de eisen en voorwaarden aan LED, zoals 5% groen licht, 2,75 efficiency en photobiological safety rapport.

Kas en/of locatie 2

Belichtingstype:

- Bestaande kas 100% SON-T naar 100% LED
- Bestaande kas verhouding SON-T & LED (hybride) naar 100% LED
- Glastuinbouw kas onbelicht naar 100% LED
- Glastuinbouw kas nieuwbouw naar 100% LED
- Anders, met toelichting op de belichting in

Toelichting

Geef hier een korte beschrijving van de kas en de LED belichting op deze locatie en de eisen en voorwaarden aan LED, zoals 5% groen licht, 2,75 efficiency en photobiological safety rapport.

Intern gebruik

16

Bestemd voor: het vervangen van een bestaand belichtingssysteem voor het belichten van tuinbouwgewassen in tuinbouwkassen of in daglichtdichte ruimten, **en bestaande uit:**

dimbaar belichtingsarmatuur inclusief lichtbron met een specifieke lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt, dat dient ter vervanging van een belichtingsarmatuur in dezelfde tuinbouwkas;

De specifieke lichtstroom dient bij het maximale vermogen van het armatuur gemeten te zijn conform LM-79-19 of gelijkwaardige protocollen. Onder de specifieke lichtstroom wordt hier verstaan de verhouding tussen de lichtstroom van het belichtingssysteem (in micromol fotonen per seconde) en het daartoe opgenomen elektrische vermogen (in Watt). Metingen op grond van LM-79-19 of gelijkwaardige protocollen dienen verricht te worden door geaccrediteerde instellingen, waarbij elektrische- en fotometrische metingen specifiek in de accreditatie-scope van de betreffende instelling dient te zijn opgenomen.

intern gebruik
17

Verklaring voor zaken die te allen tijden verplicht zijn bij de LED belichting in de EG regeling!

Verklaring LED belichting

- Is er een LED armatuur met een lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt?
- Is er een LED armatuur met een lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt, dat dient ter vervanging van een bestaand belichtingssysteem in dezelfde tuinbouwkas?
- Is er een LED armatuur met een lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt, dat dient ter vervanging van een bestaand belichtingssysteem in dezelfde tuinbouwkas?
- Is er een LED armatuur met een lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt, dat dient ter vervanging van een bestaand belichtingssysteem in dezelfde tuinbouwkas?
- Is er een LED armatuur met een lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt, dat dient ter vervanging van een bestaand belichtingssysteem in dezelfde tuinbouwkas?

intern gebruik
18

EIA: Belichtingssysteem voor tuinbouwgewassen [W]

- **Bestemd voor:** het vervangen van een bestaand belichtingssysteem voor het belichten van tuinbouwgewassen in tuinbouwkassen of in daglichtdichte ruimten, **en bestaande uit:**
 - dimbaar belichtingsarmatuur inclusief lichtbron met een specifieke lichtstroom van ten minste 2,75 micromol fotonen per seconde per Watt, dat dient ter vervanging van een belichtingsarmatuur in dezelfde tuinbouwkas;
 - De specifieke lichtstroom dient bij het maximale vermogen van het armatuur gemeten te zijn conform LM-79-19 of gelijkwaardige protocollen. Onder de specifieke lichtstroom wordt hier verstaan de verhouding tussen de lichtstroom van het belichtingssysteem (in micromol fotonen per seconde) en het daartoe opgenomen elektrische vermogen (in Watt). Metingen op grond van LM-79-19 of gelijkwaardige protocollen dienen verricht te worden door geaccrediteerde instellingen, waarbij elektrische- en fotometrische metingen specifiek in de accreditatie-scope van de betreffende instelling dient te zijn opgenomen.

intern gebruik
19

Toekomst LED in de EG

- Efficiency eis omhoog?
- Watt per vierkante meter omlaag?
- Verplicht dimmen net als in de EIA
- LED alleen samen met luchtbehandeling voor bepaalde gewassen?
- Nieuwbouw, niet belicht versus vervanging van SON-T
- Cyclische LED belichting?

intern gebruik
20

Andere zaken in de EG regeling

- In combinatie met LED belichting?
- Spectrum sturing van de LED?
- Moet warmte LED belichting geforceerd worden gewonnen \leftrightarrow ingezet in de teelt
- Andere ontwikkelingen op:
 1. Korte termijn
 2. Middellange termijn
 3. Lange termijn

Intern gebruik

21

Vragen? Tips of trucs? Discussie?

Intern gebruik

22